

KIRJALLINEN HARJOITUSTYÖ: TUTKIMUSSUUNNITELMA

Tässä tehtävässä laaditaan tutkimussuunnitelma, itse tutkimusta ei toteuteta. Oman tutkimuksen aiheen voi vapaasti valita siten, että se on tekijälleen mieluisa ja mielekäs. Kuitenkin tutkimuskysymyksen tulee olla psykologinen ja tutkimuksen toteutettavissa oleva. Lukemalla *Psykologia* -lehden tutkimusartikkeleita voi löytää itseä kiinnostavia tutkimusaiheita, joita tehtävässä voit soveltaa.

Tutkimussuunnitelmassa tulee käsitellä seuraavat asiat. Jokainen seuraava otsikko vastaa yhtä väliotsikkoa tutkimussuunnitelmassa.

1. Tutkimuksen aihe
2. Keskeisten käsitteiden määrittely, viittaukset aiempaan tutkimukseen
3. Tutkimusongelma
4. Hypoteesit
5. Tutkimusstrategia (yleinen taso: esim kokeellinen/korrelatiivinen)
6. Osallistujien valinta
7. Tiedonkeruumenetelmät
8. Analyysimenetelmät (vapaaehtoinen)
9. Eettiset näkökohdat
10. Oman tutkimussuunnitelman kriittinen arviointi suhteessa ulkoiseen ja sisäiseen validiteettiin sekä tiedonkeruun pätevytyteen ja luotettavuuteen
11. Lähteet

Tutkimuksen aihe määritellään siten, että lukijalle hahmottuu tutkielman yleinen aihepiiri eli mitä tutkitaan ja mihin laajempaan aihepiiriin työ liittyy (kohta 1).

Lukijaa johdatellaan tutkimukseen esittelemällä aihepiiriin keskeisiä käsitteitä ja kursorisesti alan aiempaa tutkimusta. **Keskeisten käsitteiden esittely** luo viitekehyksen, jonka puitteissa tutkimusongelman selkeä määrittely on mahdollista. Johdannon pituus on tutkimussuunnitelmassa korkeintaan kolme sivua (kohta 2).

Tutkimusongelma on työsuunnitelman perusta. Tutkimusongelman onnistunut muotoilu jäsentää ja rajaa selkeästi tutkielman tekemistä. Peukalosääntönä voidaan todeta, että *hyvin määritelty tutkimusongelma voidaan esittää kysymyksen muodossa* (kohta 3).

Tutkimusongelmasta edetään **hypoteeseihin** (kohta 4). Tutkimusongelman luonne vaikuttaa olennaisesti siihen minkä tyyppiset tutkimusmenetelmät ja -aineistot ovat ajattelussa työssä käyttökelpoisia. Tutkimusstrategia (yleinen menetelmällinen lähestymistapa) kannattaa määritellä ja perustella tutkimusongelman tarpeiden pohjalta (kohta 5).

Tähän liittyy myös kysymys **koehenkilöiden valinnasta** (kohta 6).

Tiedonkeruumenetelmä on vahvasti tutkimusaineistoon sidoksissa oleva kysymys. Se merkitsee esimerkiksi valintoja mitä aineistoa kerätään haastattelu- ja kyselymenetelmin tms. (kohta 7).

Analyysimenetelmät viittaavat tarpeeseen määritellä se miten kerätystä aineistosta pystytään "tislamaan" esiin vastaukset tutkimusongelmassa määriteltyihin kysymyksiin. Esimerkiksi: miten haastattelu- tai kyselyaineisto analysoidaan; miten mitataan tiedonkeruujärjestelmän tehokkuutta, jne. **Vapaaehtoinen.**

Eettiset näkökohdat ovat keskeinen osa tutkimusta (kohta 9).

Viimeinen kohta (10) on tärkein! Tässä käydään läpi tutkimuksen eri vaiheisiin liittyvät tutkimuksen luotettavuuteen ja pätevyyteen liittyvät kysymykset. Miltä osin valituilla tutkimusmenetelmillä saadaan vastaus tutkimuskysymykseen ja miltä osin tutkimustuloksiin tulee suhtautua varauksella (esim. subjektiiviset/objektiiviset tiedonkeruumenetelmät, otoksen valkoituminen jne.).

Muoto

1. Pituus 6-11 sivua rivivälillä 2, fontti Times New Roman.
2. 3 sentin marginaalit.
3. Pituus ei ratkaise arvostelua, ainoastaan sisältö.

Harjoitustöiden palautus

Kirjatenttiin osallistujat:

Kirjallinen suunnitelma tuodaan mukana tenttiin.

Arvostelussa huomioidaan seuraavia seikkoja:

1. Tutkimuksen aihe

- Onko tutkimusaihe määritelty selkeästi? Onko tuotu esille, mitä aiemman tutkimuksen puutetta tämä tutkimus paikkaa? Onko aiheen tärkeys tuotu selkeästi esiin?

2. Keskeisten käsitteiden määrittely, viittaukset aiempaan tutkimukseen

- Tulevatko keskeiset käsitteet määriteltyä lukijalle ymmärrettävällä tavalla? Onko kerrottu esimerkkejä siitä, mitä aiheesta tiedetään aiemman tutkimuksen perusteella? Onko aiemmassa tutkimuksessa aukko, jonka tämä tutkimus paikkaa?

3. Tutkimusongelma

- Sisältääkö tutkimusongelma kaksi muuttujaa, joiden yhteyttä / vaikutuksia tutkitaan?
- Onko tutkimusongelma selkeästi määritelty ja ymmärrettävä?
- Kysymyksen muodossa?

4. Hypoteesit

- Ovatko hypoteesit linjassa tutkimusongelman/-ongelmien kanssa?
- Ilmaisevatko hypoteesit vaikutuksen suunnan?
- Perustuvatko hypoteesit kuvattuun aiempaan kirjallisuuteen?

5. Tutkimusstrategia (yleinen taso: esim kokeellinen/korrelatiivinen)

- Onko oikein määritelty?
- Onko tutkimusasetelma suunniteltu niin, että se vastaa tutkimusongelmassa esitettyyn kysymykseen?

6. Osallistujien valinta

- Onko osallistujien otantamenetelmä perusteltu (satunnaisotanta / muu mahdollinen otanta)?
- Mikä on tutkimuksen populaatio, johon tutkimuksen tuloksia on tarkoitus yleistää?
- Onko osallistujien määrä sopiva ja realistinen?
- Onko osallistujien rekrytointi asianmukaisesti kuvattu?
- Voidaanko otoksesta saatua tietoa yleistää koko populaatioon?

7. Tiedonkeruumenetelmät

- Ovatko tiedonkeruumenetelmät aiemmassa tutkimuksessa yleisesti hyväksytyjä tai muutoin perusteltuja?
- Ottavatko tiedonkeruumenetelmät huomioon mahdollisia häiriömuuttujia?

8. Analyysimenetelmät (vapaaehtoinen)

9. Eettiset näkökohdat

- Onko eettiset näkökohdat huomioitu yleisesti tutkimusongelman valinnassa, tutkimusmenetelmien valinnassa, osallistujien valinnassa?
- Onko tutkimuksessa muita erityisiä eettisiä ongelmia?

10. Oman tutkimussuunnitelman kriittinen arviointi suhteessa ulkoiseen ja sisäiseen validiteettiin sekä tiedonkeruun pätevyyteen ja luotettavuuteen

- Onko tutkimuksen kohdalla pohdittu tulosten yleistettävyyttä koko populaatioon?
- Onko tutkimuksessa huomioitu häiriömuuttujien vaikutukset?
- Onko pohdittu, arvioivatko valitut menetelmät niitä käsitteitä, joita niiden ajatellaan arvioivan?
- Onko tutkimuksessa arvioitu menetelmien reliabiliteettia?

1. Lähteet

- Onko lähdeluettelossa mainittu lähteet, jotka tekstissä on mainittu?